

Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра обчислювальної техніки

Лабораторна робота №5 «Бібліотека OpenMP. Бар'єри, критичні секції»

з дисципліни

«Програмне забезпечення високопродуктивних комп'ютерних систем»

Виконала:

Студентка групи IM-13 Дубчак Аліна Євгеніївна номер у списку групи: 5 Перевірив: Корочкін О. В.

постановка задачі

- розробити паралельний алгоритм рішення математичної задачі;
- виявити спільні ресурси;
- описати алгоритм кожного потоку (T1 Tp) з визначенням критичних ділянок (КД) і точок синхронізації (Wij , Sij);
- розробити структурну схему взаємодії задач;
- використати як засоби організації взаємодії потоків монітори
- розробити програму (обов'язкові "шапка", коментарі)
- виконати налагодження програми;
- отримати правильні результати обчислень.
- за допомогою Диспетчеру задач Windows проконтролювати завантаження ядер процесору.
- введення даних повинно бути через забивання всіх елементів 1

Варіант завдання:

$$A = (R*MC)*MD*p + (B*Z)*E*d$$

- 1 MC, E
- 2 MD, d
- 3 A,B,p
- 4 RZ

Мова програмування: С++

ОПИС ПРОГРАМИ

I етап. Побудова паралельного математичного алгоритму

Варіант 6

$$A = (R*MC)*MD*p + (B*Z)*E*d$$

- 1. $ai = (B_H * Z_H)$ i = 1...P
- 2. a = a + ai CP: a
- 3. $S_H = R*MC_H$ CP: R
- 4. $A_H = S*MD_H*p + a*E_H*d$ CP: S, a, d, p

N - розмірність вектора/матриці.

Р - кількість потоків, які виконують обчислення.

$$H = N / P$$

II етап. Розробка алгоритмів потоків.

Т1 Точки синхронізації

- 1. Ведення МС, Е
- 2. Сигнал задачам Т2, Т3, Т4 про введення МС, Е

-- S₂₋₁, S₃₋₁, S₄₋₁

3. Чекати на введення даних в задачах Т2, Т3, Т4

-- W₂₋₁, W₃₋₁ W₄₋₁

- 4. Обчислення 1: $a1 = (B_H * Z_H)$
- 5. Обчислення 2: a = a + ai

- -- КД1
- 6. Сигнал задачам Т2, Т3, Т4 про завершення обчислення 2
- -- S₂₋₂, S₃₋₂, S₄₋₂
- 7. Чекати на завершення обчислення 2 в задачах Т2, Т3, Т4
- -- W_{2-2} , W_{3-2} , W_{4-2}

- 8. Обчислення 3 SH = R*MCH
- 9. Сигнал задачам Т2, Т3, Т4 про завершення обчислення 3
- -- S₂₋₃, S₃₋₃, S₄₋₃
- 10. Чекати на завершення обчислення 3 в задачах Т2, Т3, Т4
- -- W₂₋₃, W₃₋₃, W₄₋₃

11. Копія а1 = а

-- КД2

12. Копія d1 = d

-- КДЗ

13. Копія р1 = р

-- КД4

- 14. Обчислення 4: AH = S*MDH*p1 + a1*EH*d1
- 15. Сигнал задачі Т3 про завершення обчислення 4

-- S₃₋₄

T2

- 1. Ведення MD, d
- 2. Сигнал задачам Т1, Т3, Т4 про введення МD, d

-- S₁₋₁, S₃₋₁, S₄₋₁

3. Чекати на введення даних в задачах Т1, Т3, Т4

-- W₁₋₁, W₃₋₁W₄₋₁

- 4. Обчислення 1: $a2 = (B_H * Z_H)$
- 5. Обчислення 2: a = a + ai

- -- КД1
- 6. Сигнал задачам Т1, Т3, Т4 про завершення обчислення 2
- -- S_{1-2} , S_{3-2} , S_{4-2}
- 7. Чекати на завершення обчислення 2 в задачах Т1, Т3, Т4
- -- W₁₋₂, W₃₋₂, W₄₋₂

- 8. Обчислення 3 S_H = R*MC_H
- 9. Сигнал задачам Т1, Т3, Т4 про завершення обчислення 3
- -- S₁₋₃, S₃₋₃, S₄₋₃

10. **Чекати** на завершення обчислення 3 в задачах Т1, Т3, Т4 -- W₁₋₃, W₃₋₃, W₄₋₃

11. Копія a2 = a -- КД2

12. Копія d2 = d — КД3

13. Копія p2 = p -- КД4

14. Обчислення 4: AH = S*MDH*p2 + a2*EH*d2

15. Сигнал задачі Т3 про завершення обчислення 4 -- S₃₋₄

T3

1. Ведення А, В, р

2. Сигнал задачам Т1, Т2, Т4 про введення A, B, р -- S₁₋₁, S₂₋₁, S₄₋₁

3. Чекати на введення даних в задачах T1, T2, T4 -- W_{1-1} , $W_{2-1}W_{4-1}$

4. Обчислення 1: $a3 = (B_H * Z_H)$

5. Обчислення 2: a = a + ai -- КД1

6. Сигнал задачам Т1, Т2, Т4 про завершення обчислення 2 -- S₁₋₂, S₂₋₂, S₄₋₂

7. **Чекати** на завершення обчислення 2 в задачах Т1, Т2, Т4 -- W₁₋₂, W₂₋₂, W₄₋₂

8. Обчислення 3 SH = R*MCH

9. Сигнал задачам Т1, Т2, Т4 про завершення обчислення 3 -- S₁₋₃, S₂₋₃, S₄₋₃

10. **Чекати** на завершення обчислення 3 в задачах Т1, Т2, Т4 -- W₁₋₃, W₂₋₃, W₄₋₃

11. Копія а3 = а -- КД2

12. Копія d3 = d -- КД3

13. Копія p3 = p -- КД4

14. Обчислення 4: AH = S*MDH*p3 + a3*EH*d3

15. **Чекати** на завершення обчислення 4 в задачах Т1, Т2, Т4 -- W₁₋₄, W₂₋₄, W₄₋₄

16. Виведення результату А

1. Ведення R, Z

2. Сигнал задачам Т1, Т2, Т4 про введення R, Z -- S₁₋₁, S₂₋₁, S₄₋₁

3. **Чекати** на введення даних в задачах T1, T2, T3 -- W₁₋₁, W₂₋₁W₃₋₁

4. Обчислення 1: $a4 = (B_H * Z_H)$

5. Обчислення 2: a = a + ai -- КД1

6. Сигнал задачам Т1, Т2, Т3 про завершення обчислення 2 -- S₁₋₂, S₂₋₂, S₃₋₂

7. Чекати на завершення обчислення 2 в задачах T1, T2, T3 -- W_{1-2} , W_{2-2} , W_{3-2}

8. Обчислення 3 SH = R*MCH

9. Сигнал задачам Т1, Т2, Т3 про завершення обчислення 3 -- S₁₋₃, S₂₋₃, S₃₋₃

10. Чекати на завершення обчислення 3 в задачах T1, T2, T3 -- W_{1-3} , W_{2-3} , W_{3-3}

11. Копія а4 = а -- КД2

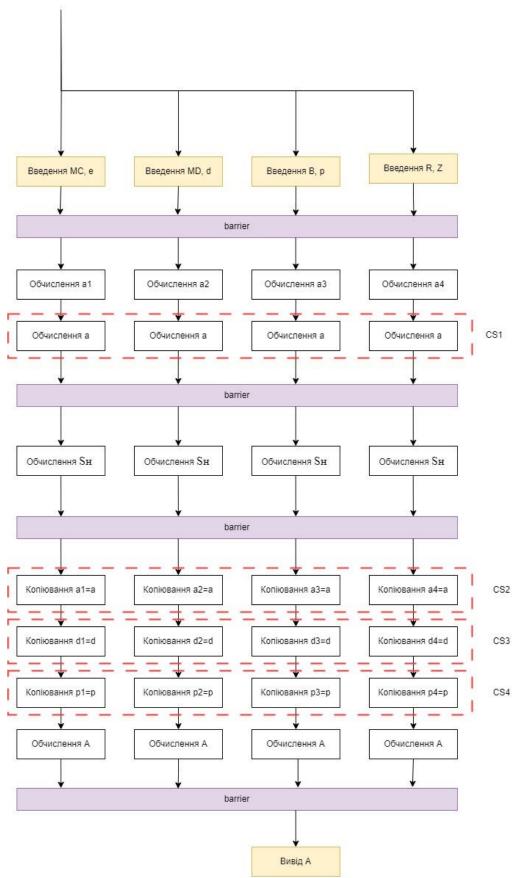
12. Копія d4 = d — КД3

13. Копія p4 = p -- КД4

14. Обчислення 4: AH = S*MDH*p4 + a4*EH*d4

15. Сигнал задачі Т3 про завершення обчислення 4 -- S₃₋₄

III етап. Розробка схеми взаємодії задач



Мал 1. Схема взаємодії задач

- **CS1** критична секція для захисту СР а, під час обчислення;
- **CS2** критична секція для захисту СР а, під час копіювання;
- **CS3** критична секція для захисту СР d, під час копіювання;
- **CS3** критична секція для захисту СР р, під час копіювання;

Бар'єри використано для синхронізації: при введені, по обчисленню а та SH, перед виведенням.

IV Етап. Розробка програми

Лістинг програми без використання pragma for

Main.cpp

```
// Лабороторна робота ЛР5 Варіант 6
// Дубчак Аліна Євгеніївна, група IM-13
// Дата 14 05 2024
using namespace std;
#include <iostream>
#include <omp.h>
#include <chrono>
int *readVector(int size);
int **readMatrix(int n);
void printVector(int *v, int size);
void printMatrix(int **matrix, int rows, int cols);
void insertSubVectorIntoVector(int *subVector, int startIndex, int endIndex, int *S, int statusVector);
int *multiplyVectorAndMatrix(int *vector, int **matrix);
int *getSubVector(int *v, int start, int size);
int vectorMultiplication(int *v1, int *v2, int size);
int **getSubMatrix(int **matrix, int startRow, int startCol, int size);
int *calculateRes(int *S, int** MDh, int p_i, int a_i, int *Eh, int d_i);
const int P = 4;
const int N = 16;
const int H = N / P;
int main() {
  cout << "Lab5 started!" << endl;</pre>
  auto start = chrono::high_resolution_clock::now();
  int d;
  int p;
  int *Z;
  int *R;
```

```
int *B;
 int *E;
 int *S = new int[N];
 int *A = new int[N];
 int *S_MDh;
 int **MC;
 int **MD;
 int T_id;
 int p_i;
 int a_i;
 int d_i;
 omp_set_num_threads(P);
#pragma omp parallel private(T_id, p_i, a_i, d_i) shared(d, a, p, Z, R, B, E, A, MC, MD)
    T_id = omp_get_thread_num() + 1;
#pragma omp critical
    cout << "T" << T_id << " started" << endl;</pre>
    switch (T_id) {
      case 1: //T1
        E = readVector(N); //Введення Е
        MC = readMatrix(N); //Введення МС
        break;
      case 2: //T2
        MD = readMatrix(N); //Введення MD
        break;
        B = readVector(N); //Введення В
        р = 1; //Введення р
      case 4: //T4
        R = readVector(N); //Введення R
        Z = readVector(N); //Введення Z
        break;
      default:
        break;
#pragma omp barrier
                                 //Синхронізація по введенню
    int *Bh = getSubVector(B, (T_id - 1) * H, H); // Отримати субвектор Вh
   int *Zh = getSubVector(Z, (T_id - 1) * H, H); // Отримати субвектор Zh
    a_i = vectorMultiplication(Bh, Zh, H);
#pragma omp critical(CS)
                                //CS1 - Обчислення 2 а = a + ai
      a += a_i;
#pragma omp barrier
```

```
int **MCh = getSubMatrix(MC, N, (T_id - 1) * H, T_id * H); // Отримати суматрицю MCh
    int *Sh = multiplyVectorAndMatrix(R, MCh);
    insertSubVectorIntoVector(Sh, (T_id - 1) * H, T_id * H, S, 1);
#pragma omp barrier
#pragma omp critical(CS) // Копія аі = а
      a_i = a; // CS2
#pragma omp critical(CS) // Копія di = d
      d_i = d; // CS3
#pragma omp critical(CS) // Копія рі = р
      p_i = p; // CS4
    int **MDh = getSubMatrix(MD, N, (T_id - 1) * H, T_id * H); // Отримати суматрицю MDh
    int *Eh = getSubVector(E, (T_id - 1) * H, H); // Отримати субвектор Eh
    int *Ah = calculateRes(S, MDh, p_i, a_i, Eh, d_i); //??
#pragma omp barrier
                             //Синхронізація по Обчисленню 4 A = S*MD^*рі + ai*E^*di
    insertSubVectorIntoVector(Ah, (T_id - 1) * H, T_id * H, A, 1);
    if (T_id == 1) {
#pragma omp critical
        cout << "A: " << endl;
        printVector(A, N);
    delete [] Bh;
    delete [] Zh;
    delete [] Sh;
    delete [] Eh;
    delete [] Ah;
    for (int i = 0; i < N; ++i) {
      delete[] MCh[i];
      delete[] MDh[i];
#pragma omp critical
    cout << "T" << T_id << " finished" << endl;</pre>
  delete[] S;
  delete[] A;
  delete [] S_MDh;
```

```
delete[] Z;
  delete[] R;
  delete[] B;
  delete[] E;
  for (int i = 0; i < N; ++i) {
    delete[] MC[i];
    delete[] MD[i];
  auto stop = chrono::high_resolution_clock::now();
  auto duration = chrono::duration_cast<chrono::milliseconds>(stop - start);
  cout << "Time: " << duration.count() << " ms" << endl;</pre>
int *readVector(int size) {
  int *v = new int[size];
  for (int i = 0; i < size; ++i)
    v[i] = 1;
  return v;
 int **m = new int *[n];
  for (int i = 0; i < n; ++i)
    m[i] = readVector(n);
  return m;
void printVector(int *v, int size) {
  for (int i = 0; i < size; ++i)
    cout << v[i] << " ";
  cout << endl;
void printMatrix(int **matrix, int rows, int cols) {
  for (int i = 0; i < rows; ++i) {
    for (int j = 0; j < cols; ++j) {
      cout << matrix[i][j] << " ";
    cout << endl;
int **getSubMatrix(int **matrix, int rowCount, int startColumn, int endColumn) {
  int columnCount = endColumn - startColumn;
  int **submatrix = new int *[rowCount];
  for (int i = 0; i < rowCount; ++i) {
    submatrix[i] = new int[columnCount];
    for (int j = startColumn; j < endColumn; ++j) {</pre>
      submatrix[i][j - startColumn] = matrix[i][j];
  return submatrix;
int *getSubVector(int *v, int start, int size) {
 int *subVector = new int[size];
```

```
for (int i = 0; i < size; ++i) {
    subVector[i] = v[start + i];
  return subVector;
int vectorMultiplication(int *v1, int *v2, int size) {
  int result = 0;
  for (int i = 0; i < size; ++i) {
    result += v1[i] * v2[i];
  return result;
int *multiplyVectorAndMatrix(int *vector, int **matrix) {
  int *result = new int[H];
  for (int i = 0; i < H; i++) {
    int sum = 0;
    for (int j = 0; j < N; j++) {
       sum += matrix[j][i] * vector[j];
    result[i] = sum;
  return result;
void insertSubVectorIntoVector(int *subVector, int startIndex, int endIndex, int *S, int statusVector) {
  for (int i = startIndex; i < endIndex; i++) {</pre>
    if (statusVector == 0) {
       subVector[i] = subVector[i - startIndex];
     } else {
       S[i] = subVector[i - startIndex];
int *calculateRes(int *S, int** MDh, int p_i, int a_i, int *Eh, int d_i) {
  int *S_MD = multiplyVectorAndMatrix(S, MDh);
  int *result = new int[N];
  for (int i = 0; i < N; ++i) {
     result[i] = S_MD[i] * p_i + a_i * Eh[i] * d_i;
  delete[] S_MD;
  return result;
```

Результат виконання програми

Результат виконання програми при N=16 без використання pragma for

Лістинг програми з використання pragma for

Main.cpp

```
Лабороторна робота ЛР5 Варіант 6
// T4: B, p
// Дубчак Аліна Євгеніївна, група IM-13
// Дата 14 05 2024
using namespace std;
#include <iostream>
#include <omp.h>
#include <chrono>
int *readVector(int size);
int **readMatrix(int n);
void printVector(int *v, int size);
void printMatrix(int **matrix, int rows, int cols);
void insertSubVectorIntoVector(int *subVector, int startIndex, int endIndex, int *S, int statusVector);
int *multiplyVectorAndMatrix(int *vector, int **matrix);
int *getSubVector(int *v, int start, int size);
int vectorMultiplication(int *v1, int *v2, int size);
int **getSubMatrix(int **matrix, int startRow, int startCol, int size);
int *calculateRes(int *S_MDh, int p_i, int a_i, int *Eh, int d_i);
const int P = 4;
const int N = 16;
```

```
const int H = N / P;
int main() {
  cout << "Lab5 started!" << endl;</pre>
  auto start = chrono::high_resolution_clock::now();
  int d;
  int p;
  int a = 0;
  int *Z;
  int *R;
  int *B;
  int *E;
  int *S = new int[N];
  int *A = new int[N];
  int *S_MDh;
  int *SDM = new int[N];
  int **MC;
  int **MD;
  int T_id;
  int p_i;
  int a_i;
  int d_i;
  omp_set_num_threads(P);
#pragma omp parallel private(T_id, p_i, a_i, d_i) shared(d, a, p, Z, R, B, E, A, MC, MD)
    T_id = omp_get_thread_num() + 1;
#pragma omp critical
    cout << "T" << T_id << " started" << endl;</pre>
    switch (T_id) {
      case 1: //T1
         E = readVector(N); //Введення Е
         MC = readMatrix(N); //Введення МС
        break;
      case 2: //T2
        d = 1; //Введення d
         MD = readMatrix(N); //Введення MD
        break;
      case 3: //T3
         B = readVector(N); //Введення В
         р = 1; //Введення р
         R = readVector(N); //Введення R
        Z = readVector(N); //Введення Z
         break;
      default:
         break;
#pragma omp barrier
```

```
int *Bh = getSubVector(B, (T_id - 1) * H, H); // Отримати субвектор Вh
    int *Zh = getSubVector(Z, (T_id - 1) * H, H); // Отримати субвектор Zh
    a_i = vectorMultiplication(Bh, Zh, H);
#pragma omp critical(CS)
      a += a_i;
#pragma omp barrier
    int **MCh = getSubMatrix(MC, N, (T_id - 1) * H, T_id * H); // Отримати суматрицю MCh
    int *Sh;
    Sh = multiplyVectorAndMatrix(R, MCh);
    insertSubVectorIntoVector(Sh, (T_id - 1) * H, T_id * H, S, 1);
#pragma omp barrier
#pragma omp critical(CS) // Копія аі = а
      a_i = a; // CS2
#pragma omp critical(CS) // Копія di = d
      d_i = d; // CS3
#pragma omp critical(CS) // Копія рі = р
      p_i = p; // CS4
    int **MDh = getSubMatrix(MD, N, (T_id - 1) * H, T_id * H); // Отримати суматрицю MDh
    int *Eh = getSubVector(E, (T_id - 1) * H, H); // Отримати субвектор Eh
    S_MDh = multiplyVectorAndMatrix(S, MDh);
    insertSubVectorIntoVector(S_MDh, (T_id - 1) * H, T_id * H, SDM, 1);
#pragma omp parallel for
    for (int i = 0; i < N; i++) {
      A[i] = (SDM[i] * p_i) + (a_i * E[i] * d_i);
#pragma omp barrier
    if (T_id == 1) {
#pragma omp critical
        cout << "A: " << endl;
        printVector(A, N);
    delete [] Bh;
```

```
delete [] Zh;
     delete [] Sh;
     delete [] Eh;
    for (int i = 0; i < N; ++i) {
       delete[] MCh[i];
       delete[] MDh[i];
#pragma omp critical
    cout << "T" << T_id << " finished" << endl;</pre>
  delete[] S;
  delete[] A;
  delete [] S_MDh;
  delete [] SDM;
  delete[] Z;
  delete[] R;
  delete[] B;
  delete[] E;
  for (int i = 0; i < N; ++i) {
    delete[] MC[i];
    delete[] MD[i];
  auto stop = chrono::high_resolution_clock::now();
  auto duration = chrono::duration_cast<chrono::milliseconds>(stop - start);
  cout << "Time: " << duration.count() << " ms" << endl;</pre>
int *readVector(int size) {
  int *v = new int[size];
  for (int i = 0; i < size; ++i)
    v[i] = 1;
  return v;
int **readMatrix(int n) {
  int **m = new int *[n];
  for (int i = 0; i < n; ++i)
     m[i] = readVector(n);
void printVector(int *v, int size) {
  for (int i = 0; i < size; ++i)
    cout << v[i] << " ";
  cout << endl;</pre>
void printMatrix(int **matrix, int rows, int cols) {
  for (int i = 0; i < rows; ++i) {
     for (int j = 0; j < cols; ++j) {
       cout << matrix[i][j] << " ";
```

```
cout << endl;
int **getSubMatrix(int **matrix, int rowCount, int startColumn, int endColumn) {
  int columnCount = endColumn - startColumn;
  int **submatrix = new int *[rowCount];
  for (int i = 0; i < rowCount; ++i) {</pre>
    submatrix[i] = new int[columnCount];
    for (int j = startColumn; j < endColumn; ++j) {</pre>
      submatrix[i][j - startColumn] = matrix[i][j];
  return submatrix;
int *getSubVector(int *v, int start, int size) {
  int *subVector = new int[size];
  for (int i = 0; i < size; ++i) {
    subVector[i] = v[start + i];
  return subVector;
int vectorMultiplication(int *v1, int *v2, int size) {
 int result = 0;
  for (int i = 0; i < size; ++i) {
    result += v1[i] * v2[i];
  return result;
int *multiplyVectorAndMatrix(int *vector, int **matrix) {
  int *result = new int[H];
  for (int i = 0; i < H; i++) {
    int sum = 0;
    for (int j = 0; j < N; j++) {
      sum += matrix[j][i] * vector[j];
    result[i] = sum;
  return result;
void insertSubVectorIntoVector(int *subVector, int startIndex, int endIndex, int *S, int statusVector) {
  for (int i = startIndex; i < endIndex; i++) {</pre>
    if (statusVector == 0) {
      subVector[i] = subVector[i - startIndex];
      S[i] = subVector[i - startIndex];
int *calculateRes(int *S_MDh, int p_i, int a_i, int *Eh, int d_i) {
 int *result = new int[N];
  for (int i = 0; i < N; ++i) {
```

```
result[i] = S_MDh[i] * p_i + a_i * Eh[i] * d_i;
}
return result;
}
```

Результат виконання програми

Результат виконання програми при N=16 з використанням pragma for

Тестування

Опис комп'ютера:

Процесор: AMD Ryzen 5 5500U

Кількість ядер: 6

Кількість логічних ядер: 12

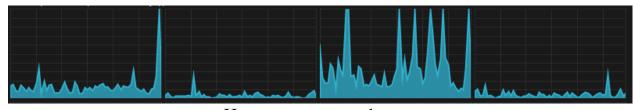
Для N=1000, було проаналізовано процес завантаження програмою ядер багатоядерного процесора за допомогою Диспетчеру задач ОС Windows та вираховано середню швидкість програми

Програма, в якій використовуються pragma for для:

1 ядра:

- 250 ms
- 288 ms
- 307 ms
- 381 ms
- 299 ms

$$C_{3Ha4} = (250 + 288 + 307 + 381 + 299)/5 = 305 \text{ms}$$

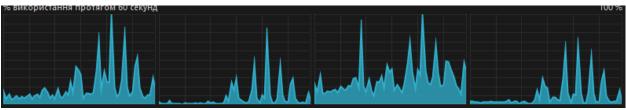


Навантаження на 1 ядро

4 ядра

- 201 ms
- 239 ms
- 170 ms
- 193 ms
- 202 ms

 $C_{3Haq} = (201 + 239 + 170 + 193 + 202)/5 = 201ms$



Навантаження на 4 ядра

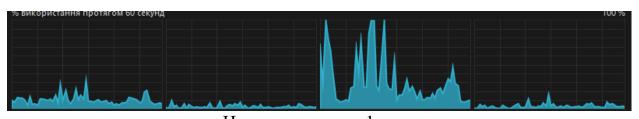
 $K\pi = 305ms/201ms \sim 1,52$

Програма, в якій не використовуються pragma for для:

1 ядра:

- 350 ms
- 291 ms
- 321 ms
- 381 ms
- 287 ms

 $C_{\text{3Ha4}} = (350 + 291 + 321 + 381 + 287)/5 = 326 ms$

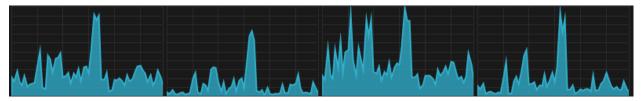


Навантаження на 1 ядро

4 ядра

- 222 ms
- 208 ms
- 171 ms
- 195 ms
- 217 ms

 $C_{\text{3Ha}^{\text{4}}} = (222 + 208 + 171 + 195 + 217)/5 = 213 ms$



Навантаження на 4 ядра

ВИСНОВОК

- 1. У процесі розробки було паралельний математичний алгоритм, який дає змогу виконати обчислення заданої формули та визначити спільні ресурси: R, S, a, d, p
- 2. Був розроблений алгоритм потоків, в яких визначені відповідні точки синхронізації введення даних, виконання обчислень, виведення. Визначені критичні ділянки(КД1-4).
- 3. Було створено схему взаємодії задач, де визначено та позначено засоби організації взаємодії потоків: критичні секції для захисту спільних ресурсів та бар'єри для синхронізації взаємодії потоків.
- 4. Розробка програми виконувалася на мові C++. Для роботи з потоками було використано бібліотеку OpenMP. У процесі розробки було використано: #pragma omp parallel для створення потоків. private для задання локальних змінних для кожного потоку буде створена копія цих змінних, omp_set_num_threads(P) задання кількості потоків, omp_get_thread_num() отримаеня номеру потоку(1-4), #pragma omp critical критичні секції, #pragma omp barrier бар'єри та #pragma omp parallel for щоб автоматично розділити ітерації виконання циклу паралельно між потоками
- 5. Було проведено тестування ефективності багатопотокової програми для значення N = 1000. Результати показали, що коефіцієнт прискорення програми без використання pragma for становить 1,52, а з його використанням 1,53. Середня швидкість виконання програми з pragma for та без нього на чотирьох ядрах складає відповідно 201 мс та 213 мс. Це свідчить про те, що різниця в швидкості виконання незначна, і обидві програми працюють майже з однаковою ефективністю.